

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **M. T.**, zastoupený Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 6, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 4. 2019, č. j. OAM-18/LE-LE05-LE05-2017, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 9. 2019, č. j. 62 Az 7/2019 - 35,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ladislavu Bártovi **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši **3400 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce přicestoval na území České republiky ilegálně a bez dokladů na konci roku 2016. Do Evropy přijel již v roce 2006 z Tuniska přes Libyi. Pobýval či navštívil střídavě Itálii, Francii a Belgii, kde žádost o mezinárodní ochranu nepodal. Dne 31. 1. 2017 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR. Odůvodnil ji tím, že se nechce vrátit do Tuniska, jelikož jeho rodiče zemřeli a má pouze bratra ve Francii. Báł se o svůj život, jelikož mu muslimské bratrstvo vylilo kyselinu na jeho levou paži.

[2] Žalovaný dne 16. 4. 2019 rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany podle § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“ a „napadené rozhodnutí“).

[3] Žalobu proti napadenému rozhodnutí Krajský soud v Ostravě v záhlaví označeným rozsudkem (dále jen „krajský soud“ a „napadený rozsudek“) zamítl. Po shrnutí skutkových

okolností tak, jak vyplývají ze správního spisu, dospěl krajský soud, pokud jde o udělení doplňkové ochrany, k závěru, že shromážděné informace ohledně politické, bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Tunisku jsou dostatečné a přiměřeně aktuální k datu vydání napadeného rozhodnutí. Žalovaný nikterak tvrzení žalobce nebagatelizoval a nezaobíral se pouze dílčími nedostatky jeho výpovědi. Logickým a srozumitelným způsobem se vypořádal se skutečnostmi, které byly v průběhu řízení zjištěny. Krajský soud se ztotožnil se žalovaným, že žalobcem předložené listiny jsou nevěrohodné. Žalobce se totiž opakovaně shodně vyjádřil ohledně okolností svého odjezdu z Tuniska, že se tam již nikdy nevrátil a nikdy tam nebyl trestně stíhán. Dokumenty, které předložil, však mají za cíl vzbudit dojem obtíží spojených s údajným trestním stíháním v Tunisku. I pokud by krajský soud listiny považoval za věrohodné, nemohly by ve věci žádosti žalobce nic změnit. Žalobce kromě předložené dokumentů netvrdil žádné bližší okolnosti ohledně trestního stíhání v případě návratu do země původu. Není zřejmé, jaké rozpory v jeho výpovědi by měly být při případném doplňujícím pohovoru k jeho žádosti vyjasněny. Žalobce v průběhu řízení neuvedl žádné azylově relevantní důvody. Irelevantní je i žalobcem tvrzené nedokonalé tlumočení při jeho pohovoru s žalovaným. Žalobce již ve správním řízení využil právní pomoci jak nevládní organizace, tak advokáta. Pokud by měl žalobce konkrétní pochybnosti o tlumočení, vyjevil by je jistě již v průběhu řízení.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností, kterou opírá o důvody dle § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), tedy namítá vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytykanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit. Kasační stížnost je podle stěžovatele přijatelná podle § 104a s. ř. s., jelikož o jeho hmotněprávním postavení krajský soud rozhodl chybně, když nesprávně posoudil otázku, zda je v případě návratu do země původu ohrožen vážnou újmou ze strany orgánů Tuniska a Muslimského bratrstva.

[5] Stěžovatel uvádí, že dokumenty, které předložil, nelze považovat za nevěrohodné ani rozporné s jeho výpověďmi. Již v době výpovědi měl strach z pronásledování Muslimským bratrstvem, které je aktivní i v České republice. Žalovaný neprovedl řádné dokazování hrozící vážné újmy a své závěry postavil na vlastních spekulacích. Krajský soud i žalovaný situaci stěžovatele bagatelizují a činí nevěrohodným. Stěžovatel unesl břemeno tvrzení a judikatura po žalovaném požaduje, aby vhodně kladenými otázkami zjistil, zda jsou tvrzené skutečnosti azylově relevantní. Krajský soud nesprávně aproboval, že žalovaný nedostal své povinnosti zjistit podrobnější informace o trestním řízení v zemi původu stěžovatele a nezohlednil ani informace o pronásledování Muslimským bratrstvem; namísto přiměřené pravděpodobnosti požadoval jistotu, což je nesprávné. Klíčovým faktorem je podle stěžovatele posouzení jeho celkové věrohodnosti a pravděpodobnosti, zda k tvrzené události mohlo dojít. Své věrohodné tvrzení nemusí prokazovat jinými důkazními prostředky. Je na žalovaném, aby pravdivost potvrdil, či vyvrátil. V případě pochybností a

pokračování

stavu důkazní nouze se postupuje ve prospěch žadatele o mezinárodní ochranu. To platí i v případě rozporů vzniklých nedokonalým tlumočením jeho výpovědi.

[6] Žalovaný ve svém vyjádření shledává kasační stížnost nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s., neboť napadené rozhodnutí i napadený rozsudek byly vydány v souladu s právními předpisy. Žalovaný dále odkázal na správní spis, na napadené rozhodnutí a své vyjádření k žalobě.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že stěžovatel je osobou oprávněnou k jejímu podání, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.). Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[8] Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou její přijatelnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná. Podle § 104a odst. 3 s. ř. s. nemusí být usnesení o odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost odůvodněno. Přestože by v tomto případě bylo možné kasační stížnosti odmítnout bez odůvodnění, Nejvyšší správní soud nad rámec zákonného požadavku stručně odůvodnění svého usnesení připojuje.

[9] Podle § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany pro nepřijatelnost, jestliže ta svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“ byl v usnesení Nejvyššího správního soudu dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS (dostupné stejně jako ostatní zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu z www.nssoud.cz), vyložen tak, že kasační stížnost bude posouzena jako přijatelná v případě, že (1) vznáší ne plně prejudikovanou právní otázku; (2) obsahuje právní otázku, která je dosavadní judikaturou řešena rozdílně; (3) je potřeba učinit judikaturní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

[10] Stěžovatel k otázce přijatelnosti své kasační stížnosti tvrdil, že o jeho hmotněprávním postavení krajský soud rozhodl chybně, když v kontextu § 14a odst. 1 zákona o azylu nesprávně posoudil otázku, zda je ohrožen vážnou újmou ze strany orgánů Tuniska a Muslimského bratrstva.

[11] Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu „*doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*“

[12] Nejvyšší správní soud neshledal, že by krajský soud (a potažmo i žalovaný) posoudil tvrzení stěžovatele jakkoliv v rozporu se zákonem o azylu či ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu platí, že „*zásada tzv. materiální pravdy má v řízení o udělení azylu svá specifika spočívající v pravidelné nedostatečnosti důkazů prokazujících věrohodnost žadatelových tvrzení.*“ Nejvyšší správní soud však zároveň vysvětluje, že „*je na správním orgánu, aby prokázal, či vyvrátil pravdivost žadatelových tvrzení, a to buď zcela nevyvratitelně zjištěním přesných okolností vážících se na stěžovatelova tvrzení, anebo alespoň s takovou mírou pravděpodobnosti, která nevyvolává zásadní pochybnosti o správnosti úsudku správního orgánu.*“ (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2008, č. j. 4 Azs 103/2007 – 63, ze dne 24. 2. 2004, č. j. 6 Azs 50/2003 – 89). Krajský soud správně dospěl k závěru, že pravdivost a věrohodnost tvrzení stěžovatele byla na základě skutečností vyplývajících ze spisu a jeho vlastních dalších tvrzení vyvrácena s takovou mírou pravděpodobnosti, která nevyvolává zásadní pochybnosti o úsudcích žalovaného v napadeném rozhodnutí.

[13] Podle Nejvyššího správního soudu „*povinnost tvrzení spočívá především ve sféře žadatele o azyl.*“ Až v návaznosti na takové tvrzení platí, že „*jakmile uvádí jakékoliv skutečnosti svědčící o tom, že došlo, nebo že by potenciálně mohlo dojít, k zásahu do jeho lidských práv, který by byl azylově relevantní, pak je třeba se tvrzeními detailně zabývat a žadatelem uváděné skutečnosti konfrontovat se zjištěními týkajícími se situace v zemi původu žadatele*“ (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2008, č. j. 4 Azs 103/2007 – 63, či ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 – 70). Avšak podle Nejvyššího správního soudu je třeba vycházet z výpovědi, která se po celou dobu řízení drží jedné dějové linie a kterou lze i přes drobné nesrovnalosti označit za konzistentní a za souladnou s dostupnými informacemi o zemi původu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2008, č. j. 2 Azs 49/2008 – 83, nebo rozsudek ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 – 70). Krajský soud ani žalovaný tvrzení stěžovatele nikterak nebagatelizovali ani nezkrášlovali. Krajský soud v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu správně posoudil, že žalovaný se relevantními skutečnostmi tvrzenými stěžovatelem dostatečně zabýval a své závěry přiléhavě odůvodnil.

[14] Pokud jde o stěžovatelovy námitky stran tlumočení ve správním řízení, zde lze plně odkázat na rozsudky zdejšího soudu ze dne 27. 1. 2009, č. j. 2 Azs 91/2008 – 66, či ze dne 8. 6. 2011, č. j. 2 Azs 5/2011 – 77, dle kterého „*v řízení o žalobě a následně v řízení o kasační stížnosti nelze účinně zpochybnit kvalitu tlumočení pohovorů v řízení o udělení mezinárodní ochrany za situace, kdy byl pohovor veden v jazyce, jež si žadatel o mezinárodní ochranu sám zvolil, svým podpisem potvrdil, že souhlasí s obsahem protokolu z tohoto pohovoru, a ani při napadení správního rozhodnutí založeného na těchto pohovorech neuváděl a neuvádí konkrétní body, které byly podle něj přetlumočeny chybně. [...] Pokud byl nespokojen s tím, jak byla jeho*

pokračování

vyjádření tlumočena, měl to uvést již během pohovorů, popřípadě neměl podepisovat na každé straně protokolu o pohovoru prohlášení o tom, že s ní byl seznámen a že s protokolem souhlasí, nýbrž měl uvést, které části jeho projevu byly tlumočeny chybně. [...] To však fakticky neučinil dosud, když sice chybami v tlumočení zdůvodňuje rozpory ve svých výpovědích, neoznačuje však konkrétní místa, která byla v konkrétním pohovoru přetlumočena chybně.“

IV. Závěr a náklady řízení

[15] Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost podmínky přijatelnosti nesplňuje. Posuzovaná věc se netýká právních otázek, které dosud nebyly řešeny judikaturou zdejšího soudu, ani těch, které jsou judikaturou řešeny rozdílně; nebyl shledán důvod pro přistoupení k judikatornímu odklonu; ani nebylo shledáno zásadní pochybení krajského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené soudní judikatury či ve formě hrubého pochybení při výkladu hmotného nebo procesního práva. Nejvyššímu správnímu soudu tudíž nezbylo než kasační stížnosti podle § 104a s. ř. s. odmítnout pro nepřijatelnost.

[16] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[17] Žalobci byl usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 5. 2019, č. j. 62 Az 7/2019 - 16, ustanoven zástupcem Mgr. Ladislav Bárta, advokát. Odměnu za zastupování v tomto případě hradí stát (§ 35 odst. 10 s. ř. s., věta první za středníkem). Ustanovenému zástupci byla přiznána odměna v řízení o kasační stížnosti za jeden úkon právní služby (spočívající ve vyhotovení návrhu ve věci samé - kasační stížnosti) [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „advokátní tarif“)]. Za tento úkon mu náleží odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu] a 300 Kč jako paušální náhrada hotových výdajů (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), celkem tedy 3400 Kč. Ustanovený zástupce není plátcem daně z přidané hodnoty. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů ode dne právní moci tohoto usnesení na účet, který uvedl ve svém podání.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. února 2020

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu